Φυλλάδιο Εργασίας 2

Ενδεικτικές Απαντήσεις

Σχεδιασμός Διδακτικών Δραστηριοτήτων

Κωνσταντίνος Κακαρίκος, **Ευφροσύνη Κοντοκώστα**
k_kakarikos@hotmail.com efkodok@yahoo.gr

Επικοινωνιακές Δραστηριότητες

Δραστηριότητα 1

Οδηγίες Σχεδιασμού

***Αντικείμενο Διδασκαλίας**: (α) διδασκαλία όλων των δομών συμφωνίας, (β) διδασκαλία κλίσης επιθέτων σε -ος, -η, -ο και σε -ος, -α, -ο.*

***Προϋποθέσεις – Παράμετροι διδασκαλίας**: δεν υπάρχουν συγκεκριμένοι περιορισμοί ή προϋποθέσεις καθώς πρόκειται για κείμενο ελεύθερης παραγωγής λόγου.*

***Γλωσσικό Επίπεδο**: Α2+*

***Τύπος Άσκησης**: Επικοινωνιακή, ανοικτού τύπου – παραγωγή λόγου, θέμα περιβάλλον, σε συνάφεια με τα σχολικά βιβλία Τα απίθανα μολύβια, Γλώσσα Γ΄ Δημοτικού, ενότητες: «Ο κόσμος γύρω μας», «Στη γη και στη θάλασσα» και «Της γλώσσας Ρόδι και Ροδάνι», Ε΄ Δημοτικού, ενότητες «Ο φίλος μας το περιβάλλον» και τα «Τα ζώα που ζουν κοντά μας».*

***Βοηθητικό Υλικό**: χρήση εικόνων από το διαδίκτυο, θεματικό λεξιλόγιο με θέμα το περιβάλλον από το Εικονογραφημένο Λεξικό του ΚΕΔΑ «Λέξεις και Εικόνες», τραγούδι «Τα παιδιά ζωγραφίζουν στον τοίχο» (http://www.youtube.com/watch?v=LLOXlhdxDMc), ηχογραφημένη παραγωγή λόγου μαθητή με τη μορφή συνέντευξης ως αφόρμηση.*

Θεματικό Λεξιλόγιο			
ο κόσμος	*η γη*	*το περιβάλλον*	*καθαρός*
ο ουρανός	*η θάλασσα*	*το δάσος*	*βρόμικος*
ο βυθός	*η ατμόσφαιρα*	*το βουνό*	*φιλικός*
	η μόλυνση	*το εργοστάσιο*	*θαλάσσιος*
	η πυρκαγιά	*τα καυσαέρια*	*λαμπερός*
	η οικολογική καταστροφή		

***Πορεία Σχεδιασμού**: (α) επιλέγουμε τις εικόνες, (β) διαχωρίζουμε τους μαθητές σε δύο ομάδες (πολυεπίπεδη διδασκαλία), (γ) παροτρύνουμε τους μαθητές να συνθέσουν ένα κείμενο όπου να εκφράζουν τις ευχές και τα όνειρά τους για το περιβάλλον. Στο κείμενο ο δάσκαλος προσφέρει θεματικό λεξιλόγιο και κατευθύνει τους μαθητές στη χρήση δομών συμφωνίας, με ερωτήσεις δυναμικές [Πώς είναι ο κόσμος στα όνειρά σου; Πώς θα ήθελες να είναι η γη; Πώς φαντάζεσαι τον ήλιο, τη θάλασσα, την ατμόσφαιρα; (δ) το επικοινωνιακό πλαίσιο ενισχύεται με μια πρόσθετη δραστηριότητα όπου ο δάσκαλος παροτρύνει τους μαθητές του να σχεδιάσουν τη δική τους εικόνα για τη γη.*

Σχεδιασμός – Εφαρμογή Δραστηριότητας

Με βάση τις οδηγίες προχωρήστε στο σχεδιασμό της δικής σας δραστηριότητας.

- **Ποια κριτήρια θα πρέπει να λάβετε υπόψη κατά το χωρισμό των μαθητών σας σε ομάδες και πώς θα κατανείμετε τις δραστηριότητες μέσα σε αυτές;**
- **Αφού επιλέξετε τις εικόνες, με ποιο τρόπο θα προσπαθήσετε να εκμαιεύσετε δομές συμφωνίας; Διατυπώστε πιθανές ερωτήσεις που θα κατευθύνουν τη συζήτηση.**
- **Με ποιο τρόπο θα εντάξετε τη δραστηριότητα σε ένα επικοινωνιακό πλαίσιο; Διατυπώστε ενδεικτικά**

τύπους εκφωνήσεων και αναφερθείτε σε τρόπους επικοινωνιακής αφόρμησης.

- **Τι είδους θεματικό λεξιλόγιο (λέξεις ή εκφράσεις) θα προσφέρετε στους μαθητές σας; Διαμορφώστε ενδεικτικά μία λίστα.**
- **Με ποιο τρόπο θα αντιμετωπίσετε περιπτώσεις όπου οι μαθητές δε γνωρίζουν το λεξιλόγιο αυτό; Διατυπώστε συγκεκριμένες προτάσεις.**
- **Πώς θα διαχειριστείτε την περίπτωση όπου κάποιος μαθητής δεν είναι σε θέση να γράψει κείμενο;**
- **Αξιολογήστε τον τύπο της άσκησης και διατυπώστε συγκεκριμένα προβλήματα ή ελλείψεις.**

Ενδεικτική Δραστηριότητα

«Τα παιδιά ζωγραφίζουν τον κόσμο...»

Στις 5 Ιουνίου το Περιβάλλον έχει γενέθλια. Τα παιδιά ζωγράφισαν για τη Γη και έκαναν μια ευχή.

Εσύ τι δώρο θα κάνεις στο περιβάλλον; Διαλέγω μία από τις ζωγραφιές και γράφω κι εγώ τη δική μου ευχή και τα όνειρά μου για το περιβάλλον.

(α)

(β)

Τώρα κάνω κι εγώ τη δική μου ζωγραφιά για τη Γη.

(*Πηγή: Οικολογικό περιοδικό Πράσινο+Μπλε :www.prasinomple.gr*)

Δραστηριότητα 2

Οδηγίες Σχεδιασμού

***Αντικείμενο Διδασκαλίας**: (α) συμφωνία επιθέτου – ουσιαστικού, (β) συμφωνία υποκειμένου – κατηγορουμένου. Επίθετα σε -ος, - η, -ο και σε -ος, -α, -ο.*

***Προϋποθέσεις – Παράμετροι διδασκαλίας**: Λαμβάνουμε υπόψη (α) ότι οι καταλήξεις ουσιαστικού και επιθέτου δε συμφωνούν αναγκαστικά σε επίπεδο μορφής (π.χ. καθαρ**ός** καθρέφτ**ης**, μικρ**ή** ουρ**ά** κλπ), (β) τα επίθετα με αρσενικό σε -ος και ουδέτερο σε -ο σχηματίζουν το θηλυκό άλλοτε σε -η και άλλοτε σε -α, (γ) δεν καταφεύγουμε σε χρήση κανόνων.*

***Γλωσσικό Επίπεδο**: Β1 – Β2*

***Τύπος Άσκησης**: Επικοινωνιακή, κλειστού τύπου, συμπλήρωση κενών, θέμα: περιγραφή ζώου – συνέντευξη, σε συνάφεια με τα σχολικά βιβλία Τα απίθανα μολύβια, Γλώσσα Γ΄ Δημοτικού, ενότητες: «Ο κόσμος γύρω μας», «Στη γη και στη θάλασσα» και «Της γλώσσας Ρόδι και Ροδάνι», Ε΄ Δημοτικού, ενότητες «Ο φίλος μας το περιβάλλον» και τα «Τα ζώα που ζουν κοντά μας».*

***Βοηθητικό Υλικό**: χρήση εικόνων από το διαδίκτυο, θεματικό λεξιλόγιο από το Εικονογραφημένο Λεξικό του ΚΕΔΑ «Λέξεις και Εικόνες», Μαργαρίτα 5, σελ. 67, βίντεο με το τραγούδι του Σκούμπι-Ντου ως αφόρμηση (http://www.youtube.com/watch?v=kY796letcG8), πληροφοριακό κείμενο από το διαδίκτυο σχετικό με τα χαρακτηριστικά του καρτούν μας το οποίο δε χρειάζεται να παρουσιάσουμε στους μαθητές μας.*

Θεματικό Λεξιλόγιο		
η φουντωτή ουρά	*μεγαλόσωμος*	*ευγενικός*
η μυτερή μουσούδα	*στενός*	*έξυπνος*
η πλούσια χαίτη	*κοντός*	*πιστός*
το μεγάλο ράμφος	*πυκνός*	
το τρίχωμα	*δυνατός*	
τα μπαλώματα	*ζωηρός*	
οι ραβδώσεις		
τα μουστάκια		
τα ρουθούνια		

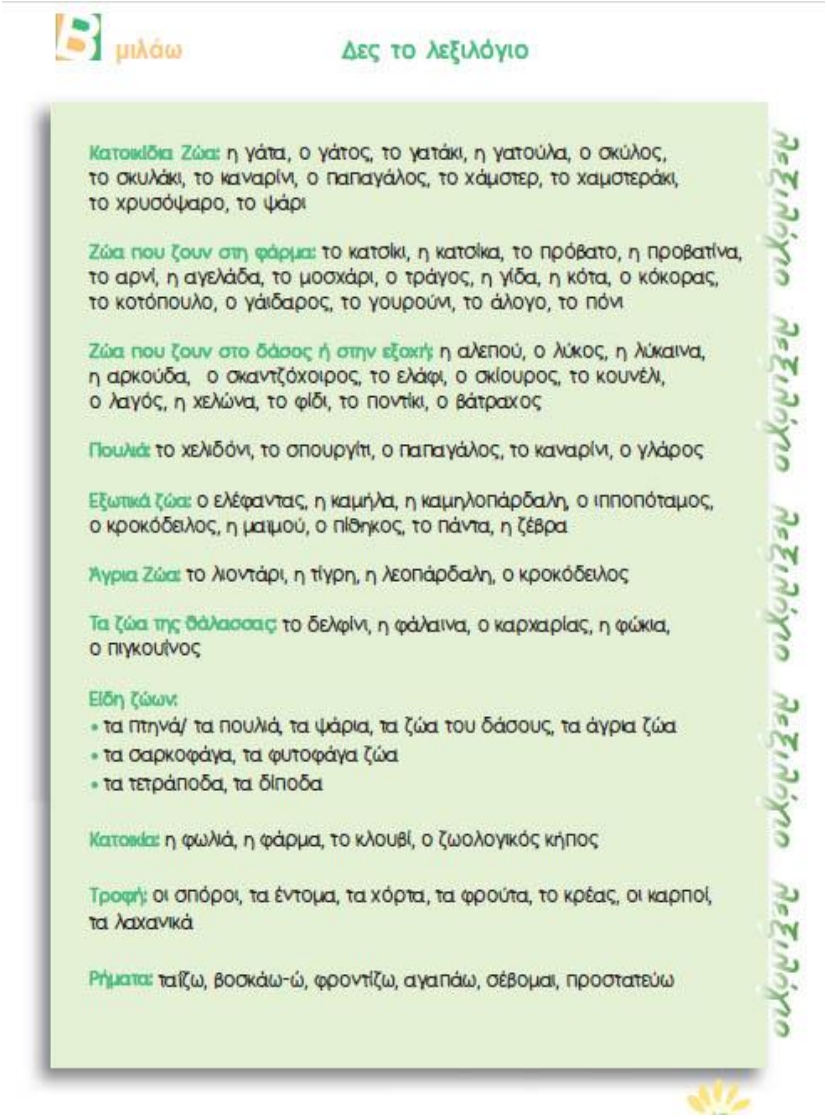

μιλάω Δες το λεξιλόγιο

Κατοικίδια Ζώα: η γάτα, ο γάτος, το γατάκι, η γατούλα, ο σκύλος, το σκυλάκι, το καναρίνι, ο παπαγάλος, το χάμστερ, το χαμστεράκι, το χρυσόψαρο, το ψάρι

Ζώα που ζουν στη φάρμα: το κατσίκι, η κατσίκα, το πρόβατο, η προβατίνα, το αρνί, η αγελάδα, το μοσχάρι, ο τράγος, η γίδα, η κότα, ο κόκορας, το κοτόπουλο, ο γάιδαρος, το γουρούνι, το άλογο, το πόνι

Ζώα που ζουν στο δάσος ή στην εξοχή: η αλεπού, ο λύκος, η λύκαινα, η αρκούδα, ο σκαντζόχοιρος, το ελάφι, ο σκίουρος, το κουνέλι, ο λαγός, η χελώνα, το φίδι, το ποντίκι, ο βάτραχος

Πουλιά: το χελιδόνι, το σπουργίτι, ο παπαγάλος, το καναρίνι, ο γλάρος

Εξωτικά ζώα: ο ελέφαντας, η καμήλα, η καμηλοπάρδαλη, ο ιπποπόταμος, ο κροκόδειλος, η μαϊμού, ο πίθηκος, το πάντα, η ζέβρα

Άγρια Ζώα: το λιοντάρι, η τίγρη, η λεοπάρδαλη, ο κροκόδειλος

Τα ζώα της θάλασσας: το δελφίνι, η φάλαινα, ο καρχαρίας, η φώκια, ο πιγκουίνος

Είδη ζώων:
- τα πτηνά/ τα πουλιά, τα ψάρια, τα ζώα του δάσους, τα άγρια ζώα
- τα σαρκοφάγα, τα φυτοφάγα ζώα
- τα τετράποδα, τα δίποδα

Κατοικία: η φωλιά, η φάρμα, το κλουβί, ο ζωολογικός κήπος

Τροφή: οι σπόροι, τα έντομα, τα χόρτα, τα φρούτα, το κρέας, οι καρποί, τα λαχανικά

Ρήματα: ταΐζω, βοσκάω-ώ, φροντίζω, αγαπάω, σέβομαι, προστατεύω

Ο Μεγάλος Δανέζικος – Σκύλος εργάτης- Μεγάλος Σκύλος

Είναι πολύ στοργικός και καλοσυνάτος σκύλος με τεράστια δύναμη. Δε γαβγίζει πολύ. Λόγω όμως της μεγάλης του κατασκευής χρειάζεται ένα μεγάλο ζεστό μέρος να κοιμάται και την καθημερινή βολτίτσα του.

Το κομψό μας «σκυλάκι», έχει επίπεδο, στενό κεφάλι, μεγάλα ρουθούνια και μικρά μάτια, συνήθως μαύρα. Το τρίχωμα του είναι κοντό και πυκνό σε διάφορα χρώματα, όπως μπλε, μαύρο και άσπρο με μαύρα μπαλώματα. Έχει πολύ βαθύ στήθος με δυνατή πλάτη, μπροστινά ίσια πόδια με μακριά και δυνατά τα δύο πισινά του. Τα δαχτυλάκια του είναι όμορφα με μαύρα συνήθως νύχια και με μακριά ουρά η οποία λεπταίνει και στην άκρη της σχηματίζει μία μικρή καμπύλη. Αυτός είναι ο ευγενικός γίγαντας του σκυλόκοσμου.

***Πορεία Σχεδιασμού**: (α) επιλέγουμε εικόνα/εικόνες ενός αγαπημένου καρτούν, (β) εισάγουμε τους μαθητές μας στο νόημα της συνέντευξης, γράφοντας ένα κείμενο – παρουσίαση για το καρτούν το οποίο θα δώσει τη συνέντευξη, (γ) επιλέγουμε το θεματικό λεξιλόγιο που θα εξετάσουμε μεταγλωσσικά, (δ) διαμορφώνουμε το κείμενο με τα κενά που πρέπει να συμπληρωθούν.*

Σχεδιασμός – Εφαρμογή Δραστηριότητας

Αξιοποιώντας τις παραπάνω οδηγίες διαμορφώστε τη δική σας συνέντευξη από ένα γνωστό καρτούν.

- **Επιλέξτε την εικόνα ή τις εικόνες που θα χρησιμεύσουν ως αφόρμηση. Αναφερθείτε και σε άλλους τρόπους αφόρμησης.**
- **Γράψτε μια εισαγωγική περιγραφή – παρουσίαση του καρτούν που θα δώσει τη συνέντευξη.**
- **Διαμορφώστε σε λίστα τους γραμματικούς τύπους που θα αξιοποιηθούν στο κείμενό σας.**
- **Δημιουργήστε το κείμενο.**
- **Προτείνετε συγκεκριμένους τρόπους εφαρμογής της άσκησης στην τάξη, λαμβάνοντας υπόψη τα διαφορετι-κά επίπεδα γλωσσομάθειας των μαθητών.**
- **Διατυπώστε τρόπους διεύρυνσης – συνέχισης της άσκησης.**
- **Αξιολογήστε τον τύπο της άσκησης και διατυπώστε συγκεκριμένα προβλήματα ή ελλείψεις.**

Ενδεικτική Δραστηριότητα

Συνέντευξη από τον διάσημο σκύλο...Σκούμπι Ντου!!! Διαβάστε την ιστορία του σκύλου που έγινε ταινία!

Ο Σκούμπι Ντου είναι ένας σκύλος, αγαπημένος ήρωας κόμικς. Μαζί με τους φίλους του, τη Δάφνη, το Σάγκι, τη Βέλμα και το Φρεντ, ταξιδεύουν σε όλο τον κόσμο και λύνουν μυστήρια.

Δημοσιογράφος: Λοιπόν, αγαπητέ κύριε Σκούμπι Ντου, Καλημέρα σας! Ζείτε μόνος σας ή έχετε οικογένεια;

Σκούμπι Ντου: Καλημέρα σας, κύριε δημοσιογράφε! Ζω με τους

φίλους μου, τη Δάφνη, το Σάγκι, τη Βέλμα και το Φρεντ. Ταξιδεύουμε σε όλο τον κόσμο.

Δημοσιογράφος: Πολύ ωραία! Τι πιστεύετε ότι σας κάνει ξεχωριστό; Δηλαδή, σε τι διαφέρετε από τους άλλους σκύλους;

Σκούμπι Ντου: Όπως ξέρετε, προέρχομαι από τους _____ (***μεγάλος***) Δανέζικους! Αυτό σημαίνει ότι είμαι ένας σκύλος που δε φοβάται τη δουλειά!

Δημοσιογράφος: Μπορείτε να μας περιγράψετε έναν μεγάλο Δανέζικο σκύλο;

Σκούμπι Ντου: Φυσικά! Οι Δανέζικοι σκύλοι είναι _____(***μεγαλόσωμος***). Έχουν _____(***στενός***) κεφάλι, δύο παιχνιδιάρικα _____(***μαύρος***) μάτια και μια _____(***έξυπνος***) μουσούδα. Το τρίχωμά τους είναι _____(***κοντός***) και _____(***πυκνός***) σε διάφορα χρώματα, καφέ και άσπρο με _____(***μαύρος***) μπαλώματα. Τα πισινά τους πόδια είναι πολύ _____(***δυνατός***). Η ουρά τους είναι_____ (***ακούραστος***) και στην άκρη της σχηματίζει μια _____(***μικρός***) καμπύλη. Όλη την ώρα την κουνάνε από χαρά ή γιατί θέλουν να παίξουν.

Δημοσιογράφος: Πώς θα χαρακτηρίζατε τον εαυτό σας; Τι σκύλος είστε;

Σκούμπι Ντου: Χαχα! _____(***ωραίος***) ερώτηση! Είμαι ένα _____(***ζωηρός***) σκυλάκι! Δε γαβγίζω πολύ. Αγαπάω τους φίλους μου και τους προσέχω! Είμαι ο _____(***πιστός***) τους φύλακας! Το κακό είναι ότι είμαι πολύ φοβητσιάρης μερικές φορές και ότι κάνω αταξίες και ζημιές! Η _____(***τρελός***) μου ουρά φταίει! Χαχα!

Δημοσιογράφος: Τελευταία ερώτηση! Ο κόσμος θα ήθελε να ξέρει τα χόμπι σας! Τι σας αρέσει να κάνετε;

Σκούμπι Ντου: Αααα ... μου αρέσει το ποδόσφαιρο , το καλό φαγητό, οι βόλτες και οι περιπέτειες! Όταν είμαι χαρούμενος, τρέχω πάνω κάτω με τη γλώσσα έξω.

Όταν είμαι λυπημένος, δε μιλάω σε κανέναν!

Δημοσιογράφος: Ευχαριστούμε πολύ τον _____(***ευγενικός***) γίγαντα του σκυλόκοσμου! Καλή επιτυχία στη νέα σας περιπέτεια!

Σκούμπι Ντου: Σας ευχαριστώ πολύ!

(*Πηγή Εικόνων: Διαδίκτυο*)

Δραστηριότητα 3

Οδηγίες Σχεδιασμού

Αντικείμενο Διδασκαλίας*: (α) συμφωνία επιθέτου – ουσιαστικού, (β) συμφωνία υποκειμένου – κατηγορουμένου. Επίθετα σε -ος, - η, -ο και σε -ος, -α, -ο.*

Προϋποθέσεις – Παράμετροι διδασκαλίας*: Λαμβάνουμε υπόψη (α) ότι οι καταλήξεις ουσιαστικού και επιθέτου δεν ταυτίζονται αναγκαστικά ως προς τη μορφή (π.χ. καθαρ**ός** καθρέφτ**ης**, μικρ**ή** ουρ**ά** κλπ), (β) τα επίθετα με αρσενικό σε -ος και ουδέτερο σε -ο σχηματίζουν το θηλυκό άλλοτε σε -η και άλλοτε σε –α, (γ) δεν καταφεύγουμε σε χρήση κανόνων.*

***Γλωσσικό Επίπεδο**: Α2+, Β1*

***Τύπος Άσκησης**: Επικοινωνιακή, ανοικτού τύπου – ημιελεύθερη παραγωγή λόγου, θέμα: περιγραφή ζώου – άρθρο σε εφημερίδα, σε συνάφεια με τα σχολικά βιβλία Τα απίθανα μολύβια, Γλώσσα Γ΄ Δημοτικού, ενότητες: «Ο κόσμος γύρω μας», «Στη γη και στη θάλασσα» και «Της γλώσσας Ρόδι και Ροδάνι», Ε΄ Δημοτικού, ενότητες «Ο φίλος μας το περιβάλλον» και τα «Τα ζώα που ζουν κοντά μας».*

***Βοηθητικό Υλικό**: χρήση εικόνων και θεματικό λεξιλόγιο από το Εικονογραφημένο Λεξικό του ΚΕΔΑ «Λέξεις και Εικόνες», ΕΔΙΑΜΜΕ: Μαργαρίτα 3, σελ.32, Μαργαρίτα 5, σελ. 67, Πρόγραμμα Εκπαίδευσης Μουσουλμανοπαίδων 2002-2004, Δράση: Γραμματική και Διδασκαλία(Ασκήσεις Γραμματικής και Οδηγίες για τις Γλωσσικές Ασκήσεις, σελ.164). Προβολή βίντεο από «Το Τσίρκο» του Παραμυθά (http://www.paramithas.tv/video/210).*

Θεματικό Λεξιλόγιο		
ο ελέφαντας *ο χιμπατζής* *ο ιπποπόταμος* *η ζέβρα* *η τίγρη* *η καμηλοπάρδαλη* *η κουκουβάγια* *το φίδι* *το ελάφι* *το λιοντάρι*	*τα ζώα της ζούγκλας* *ζώο χορτοφάγο/σαρκοφάγο/ νυκτόβιο* *το μεγάλο ράμφος* *η φουντωτή ουρά*	*ζει στο δάσος/στην έρημο/στη ζούγκλα* *Το λιοντάρι έχει μεγάλη χαίτη.* *Το χρώμα του είναι καφέ.* *Του-Της αρέσει να....*

***Πορεία Σχεδιασμού**: (α) Επιλέγουμε και προβάλουμε το σχετικό με το θέμα μας βίντεο, (β) με κατευθυνόμενες ερωτήσεις ενεργοποιούμε το λεξιλόγιο των μαθητών μας και δίνουμε το νέο θεματικό λεξιλόγιο με τη βοήθεια των εικόνων που επιλέξαμε, εκμαιεύοντας παράλληλα δομές συμφωνίας [Τι έφτιαξε ο Παραμυθάς; Ποια ζώα έβαλε μέσα; Τι ζώα είναι αυτά;], (γ) θέτουμε το επικοινωνιακό πλαίσιο και εισάγουμε τους μαθητές μας στο νόημα του άρθρου γράφοντας ένα λεκτικό πρότυπο, (δ) χωρίζουμε τους μαθητές μας σε ομάδες (πολυεπίπεδη διδασκαλία) και τους παροτρύνουμε να συνθέσουν το δικό τους μικρό κείμενο για ένα άλλο ζώο του τσίρκου, που θα δημοσιευθεί στη σχολική εφημερίδα, ε) σε κάθε ομάδα ο δάσκαλος δίνει ενδεικτικά ειδικό θεματικό λεξιλόγιο για την περιγραφή του συγκεκριμένου ζώου, στ) ενθαρρύνουμε την κάθε ομάδα να παρουσιάσει το άρθρο της στην τάξη δίνοντας στους υπόλοιπους μαθητές τον ρόλο της κριτικής επιτροπής που θα αξιολογήσει την περιγραφή μέσα στο καθορισμένο επικοινωνιακό πλαίσιο [Το λιοντάρι έπρεπε να πάρει αυτό το βραβείο; Γιατί; Τι είναι; Τι έχει;].*

Σχεδιασμός – Εφαρμογή Δραστηριότητας

Αξιοποιώντας τις παραπάνω οδηγίες διαμορφώστε τη δραστηριότητα

- **Επιλέξτε την εικόνα ή τις εικόνες που θα χρησιμεύσουν ως αφόρμηση. Αναφερθείτε και σε άλλους τρόπους αφόρμησης.**
- **Τι είδους θεματικό λεξιλόγιο (λέξεις ή εκφράσεις) θα προσφέρετε στους μαθητές σας; Διαμορφώστε ενδεικτικά μία λίστα.**
- **Αφού επιλέξετε τις εικόνες, με ποιο τρόπο θα προσπαθήσετε να εκμαιεύσετε δομές συμφωνίας; Διατυπώστε πιθανές ερωτήσεις που θα κατευθύνουν τη συζήτηση.**
- **Με ποιο τρόπο θα εντάξετε τη δραστηριότητα σε ένα επικοινωνιακό πλαίσιο; Διατυπώστε ενδεικτικά τύπους εκφωνήσεων και αναφερθείτε σε τρόπους επικοινω-νιακής αφόρμησης.**
- **Γράψτε ένα λεκτικό πρότυπο – περιγραφή ενός ζώου.**
- **Ποια κριτήρια θα πρέπει να λάβετε υπόψη κατά το χωρισμό των μαθητών σας σε ομάδες και πώς θα κατανείμετε τις δραστηριότητες μέσα σε αυτές;**
- **Τι είδους ειδικό θεματικό λεξιλόγιο θα προσφέρετε στους μαθητές σας για την περιγραφή συγκεκριμένου ζώου; Διαμορφώστε ενδεικτικά μία λίστα.**
- **Διατυπώστε τρόπους διεύρυνσης – συνέχισης της άσκησης.**
- **Αξιολογήστε τον τύπο της άσκησης και διατυπώστε συγκεκριμένα προβλήματα ή ελλείψεις.**

Ενδεικτική Δραστηριότητα

Οι ήρωες του δάσους: περιπέτειες στο τσίρκο!!!

Στο τσίρκο του Παραμυθά τα ζώα πήραν μέρος σε αγώνες και το καθένα κέρδισε ένα βραβείο. Γράφω στη σχολική εφημερίδα ένα άρθρο για τα βραβεία που πήραν τα άλλα ζώα.

ΕΛΑΤΕ ΟΛΟΙ ΣΤΟ ΤΣΙΡΚΟ ΤΟΥ ΠΑΡΑΜΥΘΑ

Σας παρουσιάζουμε τους νικητές!!!

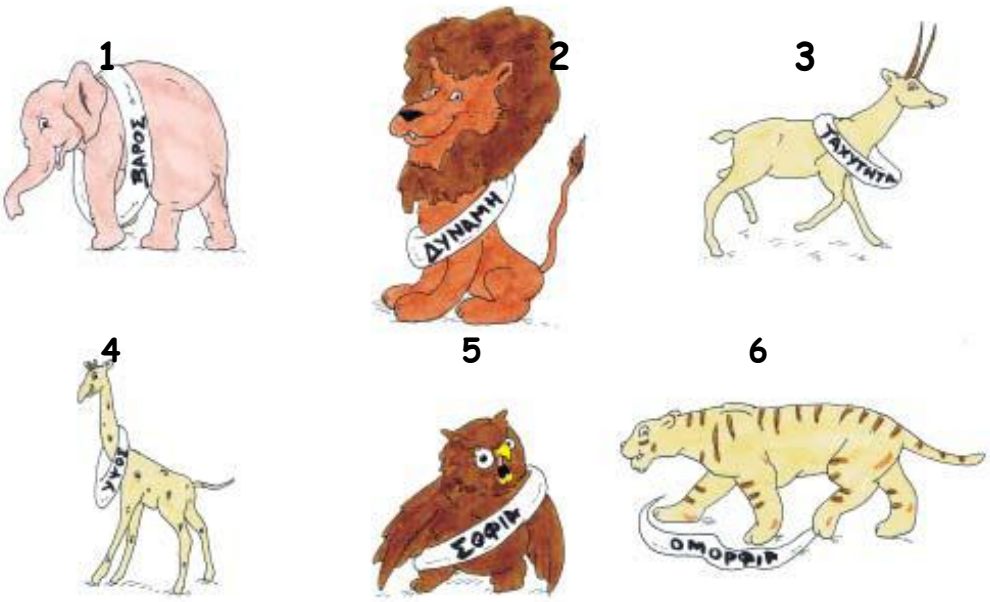

2. Το λιοντάρι

Λιοντάρι, η Δύναμη του Τσίρκου!

Είναι ένα ζώο που ζει σε ζεστά μέρη. Έχει δυνατό σώμα, μεγάλο κεφάλι και άγρια μάτια. Το τρίχωμά του είναι λεπτό και το χρώμα του είναι καφέ ή λευκό. Το αρσενικό λιοντάρι έχει πλούσια χαίτη και γι' αυτό ονομάζεται «Βασιλιάς της Ζούγκλας». Του αρέσει να τρώει σάρκες. Είναι δηλαδή ζώο σαρκοφάγο. Στους αγώνες του τσίρκου πήρε το βραβείο της δύναμης.

Παρουσίασε και τους άλλους νικητές των αγώνων! Χρησιμοποίησε τις λέξεις που σου δίνονται για το κάθε ζώο και άλλες:

1. Ο ελέφαντας

δέρμα, δόντια, προβοσκίδα, σώμα, χόρτα και καρποί, βάρος
σκληρός, χορτοφάγος, μεγάλος, γκρίζος

3. Το ελάφι

σώμα, κεφάλι, κέρατα, πόδια, τρίχωμα, χόρτα και κορμοί δέντρων,ταχύτητα, γρήγορος, μικρός, καστανός, όμορφος, μικρός, μυτερός

4. Η καμηλοπάρδαλη

λαιμός, κεφάλι, δέρμα, κηλίδες, κέρατα, ύψος, φύλλα και βλαστοί ψηλών δέντρων, ψηλός, χοντρός, καφέ, μικρός, ήσυχος

5. Η κουκουβάγια

σώμα, κεφάλι, μάτια, φτερά, ουρά, ράμφος, σοφία
μικρός, μεγάλος, μαύρος, καφέ, στρογγυλός, κοντός, έξυπνος, νυκτόβιος

6. Η τίγρη

χρώμα, δέρμα, ραβδώσεις, γάτα, δόντια, μουστάκια, ομορφιά,
μεγαλόσωμος, σαρκοφάγος,
καστανοκίτρινος, μαύρος, δυνατός, άγριος, κοφτερός.

Δραστηριότητα 4

***Αντικείμενο Διδασκαλίας**: (α) απλές δομές συμφωνίας υποκειμένου – κατηγορουμένου, (β) κλίση επιθέτου -ος, -η, -ο και -ος, -α, -ο.*

***Προϋποθέσεις – Παράμετροι διδασκαλίας**: Λαμβάνουμε υπόψη την ποικιλία ως προς το σχηματισμό του θηλυκού σε -η ή -α. Δεν καταφεύγουμε στη χρήση κανόνων.*

***Γλωσσικό Επίπεδο**: Α2+*

***Τύπος Άσκησης**: Επικοινωνιακή, κλειστού τύπου, περιγραφή ζώου – αινίγματα, σε συνάφεια με τα σχολικά βιβλία Τα απίθανα μολύβια, Γλώσσα Γ΄ Δημοτικού, ενότητες: «Ο κόσμος γύρω μας», «Στη γη και στη θάλασσα» και «Της γλώσσας Ρόδι και Ροδάνι», Ε΄ Δημοτικού, ενότητες «Ο φίλος μας το περιβάλλον» και τα «Τα ζώα που ζουν κοντά μας».*

***Βοηθητικό Υλικό**: αριθμημένες εικόνες από το διαδίκτυο, θεματικό λεξιλόγιο από το Εικονογραφημένο Λεξικό του ΚΕΔΑ «Λέξεις και Εικόνες», από ΕΔΙΑΜΜΕ, Μαργαρίτα 3 (το τσίρκο) (καρτέλες με ζώα).*

***Πορεία Σχεδιασμού**: (α) επιλέγουμε τις εικόνες, (β) συντάσσουμε απλές προτάσεις του τύπου: Είναι … Τι είναι; Φροντίζοντας να τονίσουμε εξωτερικά χαρακτηριστικά που αντιστοιχούν στις εικόνες μας.*

Σχεδιασμός – Εφαρμογή Δραστηριότητας

Χρησιμοποιώντας τις παραπάνω κατευθύνσεις διαμορφώστε τη δική σας άσκηση.

- **Επιλέξτε τις εικόνες και εντοπίστε τα χαρακτηριστικά των ζώων που θέλετε να τονίσετε (επίθετα σε -ος, -η, -ο και -ος, -α, -ο).**

- **Σχηματίστε συγκεκριμένες προτάσεις οι οποίες να αντιστοιχούν στις εικόνες που δόθηκαν και να έχουν τη μορφή αινίγματος.**
- **Με ποιο τρόπο ή τρόπους θα εφαρμόσετε την άσκηση στο πλαίσιο μιας πολυεπίπεδης τάξης. Διατυπώστε συγκεκριμένους τρόπους.**
- **Αξιολογήστε τον τύπο της άσκησης και διατυπώστε συγκεκριμένα προβλήματα ή ελλείψεις.**

Ενδεικτική Δραστηριότητα

Το σταυρόλεξο των ζώων: Μάντεψε.....τι είναι!!!

9

Π.χ. Είναι μικρ**ό**, κίτριν**ο** και τραγουδάει ωραία. Είναι ***το καναρίνι (9)***.

Το καναρίνι είναι μικρό, κίτρινο και τραγουδάει ωραία.

α. Είναι δυνατ**ό**, γρήγορ**ο** και άγρι**ο**, με πλούσι**α** χαίτ**η**. Τα άλλα ζώα το φοβούνται γιατί είναι «ο Βασιλιάς της ζούγκλας». Είναι_____.

_____

β. Είναι γρήγορ**α**, έξυπν**α**, φιλικ**ά**, έχουν γκρίζ**ο** χρώ**μα** και ζούνε στο νερό. Είναι_____.

_____

γ. Είναι λευκ**ός**, μεγάλ**ος**, με κοφτερ**ά** δόντ**ια** και ζει στον ωκεανό. Είναι _____.

_____

δ. Είναι τεράστι**οι**, γκρίζ**οι**, με πολύ καλ**ή** μνήμ**η** και έχουν προβοσκίδα. Είναι_____.

_____

ε. Είναι πολύχρωμ**η**, όμορφ**η** και πετάει από λουλούδι σε λουλούδι. Είναι _____.

_____

στ. Είναι μεγάλ**ες**, γρήγορ**ες**, με κυκλικ**ά** αυτ**ιά** και μικρ**ά** μάτ**ια**. Ζούνε στο δάσος και σηκώνονται στα δυο τους πόδια. Είναι _____.

_____

ζ. Είναι έξυπν**ος**, φιλικ**ός** και πιστ**ός** φίλ**ος** του ανθρώπου. Είναι _____.

_____

η. Είναι θαλάσσι**α** πουλ**ιά**, έχουν άσπρ**η** κοιλι**ά** και μαύρ**α** φτερ**ά** αλλά δεν μπορούν να πετάξουν. Είναι _____.

_____

(*Πηγή: Πρόγραμμα Εκπαίδευσης Μουσουλμανοπαίδων, www.museduc.gr, Ασκήσεις Γραμματικής, Πρόγραμμα Εκπαίδευσης Μουσουλμανοπαίδων 2002-2004, Δράση: Γραμματική και Διδασκαλία - Ασκήσεις Γραμματικής και Οδηγίες για τις Γλωσσικές Ασκήσεις, σελ. 99 - με αλλαγές*)
(*Πηγή εικόνων: Διαδίκτυο*)

Δραστηριότητες στο πλαίσιο διδασκαλίας βάσει Γλωσσικού Εισερχομένου

Δραστηριότητα 1

Οδηγίες Σχεδιασμού

***Αντικείμενο Διδασκαλίας**: (α) διδασκαλία απλής συμφωνίας υποκειμένου – κατηγορουμένου, (β) σχηματισμός θηλυκών τύπων επιθέτου σε -η.*

***Προϋποθέσεις – Παράμετροι διδασκαλίας**: (α) δίνουμε έμφαση σε απλές δομές όπου τόσο το υποκείμενο όσο και το κατηγορούμενο έχουν την ίδια κατάληξη, (β) τονίζουμε ότι δεν σχηματίζουν όλα τα επίθετα το θηλυκό με την κατάληξη -η*

***Γλωσσικό Επίπεδο**: Α2*

***Τύπος Άσκησης**: Δραστηριότητα στο πλαίσιο της διδασκαλίας βάσει γλωσσικού εισερχομένου*

***Βοηθητικό Υλικό**: εικόνες ζώων με λεζάντες από το διαδίκτυο, από το Εικονογραφημένο Λεξικό του ΚΕΔΑ «Λέξεις και Εικόνες».*

***Πορεία Σχεδιασμού:** (α) υπάρχει η δυνατότητα να προηγηθεί ρητή διδασκαλία των φαινομένων που θα διδαχτούν με τη μορφή κανόνων, (β) τα ουσιαστικά που αντιστοιχούν στις εικόνες δίνονται σε πίνακα, (γ) διαμορφώνουμε προτάσεις και εκφωνούμε προτάσεις που περιέχουν τα επίθετα που προσδιορίζουν τα ουσιαστικά των εικόνων (π.χ. είναι έξυπνο, είναι γρήγορο κλπ), (δ) προβλέπετε επικοινωνιακή διάσταση η οποία εξασφαλίζεται με τη δυνατότητα των μαθητών να διατυπώσουν τη γνώμη τους σε ειδικές στήλες του πίνακα (π.χ. συμφωνώ, διαφωνώ, δεν ξέρω)*

Με βάση τις παραπάνω κατευθύνσεις διαμορφώστε τη δική σας δραστηριότητα.

- **Διατυπώστε σε απλή μορφή τους κανόνες που θα μεταχειριστείτε.**

- **Σχεδιάστε τον πίνακα.**
- **Διατυπώστε τις προτάσεις.**
- **Αξιολογήστε τον τύπο της άσκησης και διατυπώστε συγκεκριμένα προβλήματα ή ελλείψεις.**

Ενδεικτική Δραστηριότητα

Ακούω τις προτάσεις και συμπληρώνω τον πίνακα.

ο σκύλος

η πεταλούδα

το λιοντάρι

η αρκούδα

η αλεπού

ο σκύλος	η πεταλούδα	το λιοντάρι	η αρκούδα	η αλεπού	συμφωνώ – διαφωνώ	δεν ξέρω

Παραδείγματα προτάσεων:
Φαίνεται κουρασμένο.
Είναι χαριτωμένη.
Φαίνεται πονηρή**.**
Είναι δυνατή.
Είναι πιστός.

Δραστηριότητες στο πλαίσιο Διδασκαλίας με Εστίαση στον Τύπο

Δραστηριότητα 1

Οδηγίες Σχεδιασμού

***Αντικείμενο Διδασκαλίας**: Διδασκαλία συμφωνίας δομών (α) επιθέτου – ουσιαστικού (εσωτερική συμφωνία), (β) υποκειμένου – κατηγορουμένου (εξωτερική συμφωνία). Οι λεξικοί τύποι εστιάζουν στα επίθετα σε -ος, -η, -ο.*

***Προϋποθέσεις – Παράμετροι διδασκαλίας**: Λαμβάνουμε υπόψη (α) την απόλυτη αντιστοιχία των καταλήξεων του επιθέτου και του ουσιαστικού, ώστε η συμφωνία να είναι και μορφική (π.χ. όμορφ**ος** κόσμ**ος**), (β) τον σχηματισμό απλών προτάσεων ώστε να αποφεύγεται η σύγχυση που προκαλείται στο κατηγορούμενο από την εμπλοκή πολλών υποκειμένων διαφορετικού γένους (π.χ. Η Μαρία και το παιδί είναι χαρούμενοι ή Ο Γιάννης και η Μαρία είναι χαρούμενοι κλπ). Ενδεχομένως, αλλά όχι υποχρεωτικά, παρουσιάζουμε τις παρατηρήσεις μας με μορφή κανόνων.*

***Γλωσσικό Επίπεδο**: Α2*

***Τύπος Άσκησης**: Δραστηριότητα στο πλαίσιο διδασκαλίας με Εστίαση στον Τύπο*

***Βοηθητικό Υλικό**: έγχρωμες εικόνες*

***Πορεία Σχεδιασμού**: (α) η άσκηση μπορεί να έχει τη μορφή κειμένου που να αντιστοιχεί στις εικόνες, (β) στο κείμενο επισημαίνονται με ξεχωριστό χρώμα οι τύποι που εμπλέκονται στις δομές που πρέπει να διδάξουμε (π.χ. ο ήλιος είναι λαμπερός και ανατέλλει ανάμεσα από τους πράσιν**ους** λόφ**ους** κλπ), (γ) ζητούμε από τους μαθητές να διαβάσουν το κείμενο και να δηλώσουν αν συμφωνούν, διαφωνούν ή δεν έχουν άποψη μαρκάροντας αντίστοιχα κουτάκια (π.χ. συμφωνώ, διαφωνώ, δεν ξέρω), (δ) εκμαιεύουμε γραπτούς σχηματισμούς συμφωνίας καλώντας τους μαθητές να απαντήσουν σε προτάσεις της μορφής Τι είναι; ή Τι βλέπεις; και οι οποίες αντιστοιχούν σε μια λεπτομέρεια της εικόνας που έχουμε από πριν*

*επισημάνει (π.χ. Τι είναι; - Ο ήλιος είναι λαμπερός, Τι βλέπεις; Βλέπω τον λαμπερ**ό** ήλι**ο** κλπ).*

Αξιοποιώντας το υλικό και τις οδηγίες που σας δόθηκαν προσπαθήστε να δημιουργήσετε μια δραστηριότητα.

- **Διατυπώστε σε απλή μορφή τους κανόνες συμφωνίας τους οποίους θα ελέγξετε μεταγλωσσικά.**
- **Διαμορφώστε το κείμενο και τις ερωτήσεις γραπτής παραγωγής των προς διδασκαλία δομών.**
- **Αξιολογήστε τον τύπο της άσκησης και διατυπώστε συγκεκριμένα προβλήματα ή ελλείψεις.**

Ενδεικτική Δραστηριότητα

Παρατηρώ την εικόνα και εκφράζω τη γνώμη μου.

«Στα όνειρά μου **ο** κόσμ**ος** είναι όμορφ**ος** και έχει έντον**α** χρώματ**α**. Παίρνει φως από **τον** λαμπερ**ό** ήλι**ο** που ζεσταίνει αλλά δεν καίει. Θέλω **έναν** κόσμ**ο** φιλικ**ό**, με ψηλ**ά**, καταπράσιν**α** δέντρ**α** και γαλάζι**ο** ουρανό».

Συμφωνώ □ Διαφωνώ □ Δεν ξέρω □

Ενδεικτικές ερωτήσεις περιγραφής: *Τι...βλέπεις;* ή *Τι ... είναι;*

Δραστηριότητα 2

Οδηγίες Σχεδιασμού

***Αντικείμενο Διδασκαλίας**: Διδασκαλία συμφωνίας δομών (α) επιθέτου – ουσιαστικού (εσωτερική συμφωνία), (β) υποκειμένου – κατηγορουμένου (εξωτερική συμφωνία). Οι λεξικοί τύποι εστιάζουν στα επίθετα σε -ος, -η, -ο.*

***Προϋποθέσεις – Παράμετροι διδασκαλίας**: Λαμβάνουμε υπόψη (α) τη μη απόλυτη μορφική αντιστοιχία των καταλήξεων του επιθέτου και του ουσιαστικού (π.χ. σκληρ**ό** δέρ**μα**), (β) τον σχηματισμό απλών προτάσεων ώστε να αποφεύγεται η σύγχυση που προκαλείται στο κατηγορούμενο από την εμπλοκή πολλών υποκειμένων διαφορετικού γένους (π.χ. Η Μαρία και το παιδί είναι χαρούμενοι ή Ο Γιάννης και η Μαρία είναι χαρούμενοι κλπ). Ενδεχομένως, αλλά όχι υποχρεωτικά, παρουσιάζουμε τις παρατηρήσεις μας με μορφή κανόνων.*

***Γλωσσικό Επίπεδο**: Α2+, Β1*

***Τύπος Άσκησης**: Δραστηριότητα στο πλαίσιο διδασκαλίας με Εστίαση στον Τύπο*

***Βοηθητικό Υλικό**: έγχρωμες εικόνες και πληροφορίες από την ιστοσελίδα www.atticapark.com*

***Πορεία Σχεδιασμού**: (α) η άσκηση μπορεί να έχει τη μορφή κειμένου που να αντιστοιχεί στις εικόνες, (β) στο κείμενο επισημαίνονται με ξεχωριστό χρώμα οι τύποι που εμπλέκονται στις δομές που πρέπει να διδάξουμε (π.χ. ο ελέφαντας έχει μεγάλ**η** μύτ**η** κλπ), (γ) ζητούμε από τους μαθητές να διαβάσουν το κείμενο και να δηλώσουν αν συμφωνούν, διαφωνούν ή δεν έχουν άποψη μαρκάροντας αντίστοιχα κουτάκια (π.χ. συμφωνώ, διαφωνώ, δεν ξέρω), (δ) εκμαιεύουμε γραπτούς σχηματισμούς συμφωνίας καλώντας τους μαθητές να απαντήσουν σε προτάσεις της μορφής Τι είναι; ή Τι βλέπεις; και οι οποίες αντιστοιχούν σε μια λεπτομέρεια της εικόνας που έχουμε από πριν επισημάνει (π.χ. Τι είναι; - Η ζέβρ**α** είναι μικρ**ή**, Τι βλέπεις; Βλέπω την μικρ**ή** ζέβρ**α** κλπ).*

Αξιοποιώντας το υλικό και τις οδηγίες που σας δόθηκαν προσπαθήστε να δημιουργήσετε μια δραστηριότητα.

- **Διατυπώστε σε απλή μορφή τους κανόνες συμφωνίας τους οποίους θα ελέγξετε μεταγλωσσικά.**
- **Διαμορφώστε το κείμενο και τις ερωτήσεις γραπτής παραγωγής των προς διδασκαλία δομών.**
- **Αξιολογήστε τον τύπο της άσκησης και διατυπώστε συγκεκριμένα προβλήματα ή ελλείψεις.**

Ενδεικτική Δραστηριότητα

Πάμε μια βόλτα στο ζωολογικό πάρκο;

Επίσκεψη στο Αττικό ζωολογικό πάρκο:

Τα παιδιά της Ε΄ και της Στ΄ τάξης του 2ου Δημοτικού σχολείου Κυψέλης επισκέφθηκαν το Αττικό ζωολογικό πάρκο.
Συμφωνείς με αυτά που είδαν και έμαθαν;

Ζαρίφ(10 χρονών)-Αφγανιστάν

Πρώτη φορά είδα τον αφρικανικό ιπποπόταμο. Δεν ήξερα ότι βρίσκει την τροφή του τη νύχτα. Είναι, δηλαδή, νυκτόβιο ζώο. Έχει τεράστιο σώμα, σαν βαρέλι! Το δέρμα του είναι σκληρό και έχει τόσο άσχημη μουσούδα!

Συμφωνώ □ Διαφωνώ □ Δεν ξέρω □

Ενδεικτικές ερωτήσεις περιγραφής: *Τι...βλέπεις*; ή *Τι ... είναι*;